

RAPORT
despre progresele înregistrate și dificultățile întâmpinate
în procesul de realizare a Planului de acțiuni privind reducerea riscului de corupție în Ministerul Apărării
pentru anii 2016-2017

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
Obiectiv I „Controlul democratic și angajamentul pentru democrație”		
1.	Elaborarea unei noi strategii de comunicare a Ministerului Apărării.	<p>În scopul eficientizării procesului de elaborare a Strategiei de comunicare a Ministerului Apărării, precum și realizării recomandărilor experților din cadrul Inițiativei de Consolidare a Capacităților de Apărare (DCBI), în luna iunie 2017, a fost elaborat ordinul MA nr.390 din 20.06.2017 „Cu privire la facilitarea procesului de elaborare a Strategiei de comunicare a Ministerului Apărării”. În conformitate cu prevederile ordinului menționat, s-a desfășurat chestionarea a cel puțin 15% din efectivul de militari și civili ai Armatei Naționale/Ministerului Apărării.</p> <p>Ulterior, în urma procesării rezultatelor chestionării, prin ordinul Ministrului apărării nr. 772 din 19 decembrie 2017, a fost aprobată Strategia de comunicare a Ministerului Apărării.</p> <p>Strategia de comunicare a Ministerului Apărării este un instrument fundamental pentru consolidarea imaginii Ministerului Apărării și Armatei Naționale atât pe plan național cât și internațional. Scopul acestora este de a crea efecte pozitive în cadrul mediului informațional al Republicii Moldova, care ar asigura informarea societății cu privire la rolurile și responsabilitățile Armatei Naționale și îndeplinirea misiunilor ce îi revin. Strategia de comunicare în domeniul Apărării reprezintă o abordare multidimensională pentru schimbarea atitudinii și percepției efectivului de militari, publicului din Republica Moldova și cel internațional față de instituția de apărare.</p>
2.	Promovarea cooperării cu ONG-uri în domeniul comunicării pe segmentul de consolidare a integrității.	<p>În perioada semestrului I-2016 Ministerul Apărării al Republicii Moldova a recepționat Raportul NATO de evaluare a integrității în sectorul de securitate și apărare a Republicii Moldova „Building Integrity Self Assessment and Peer Review Report” (Raport de evaluare), cu propunerile de rigoare.</p> <p>În baza Raportului de evaluare, în corespundere cu recomandările înaintate de către experții NATO BI, Ministerul Apărării, în calitate sa de coordonator la nivel național al Programului BI, prin prisma promovării cooperării cu ONG-uri în domeniul comunicării pe segmentul de consolidare a integrității, a asigurat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plasarea documentului pe pagina oficială web¹, în rubrica Infocentru/Informație utilă/Prevenirea corupției/Programul NATO Building Integrity; - informarea instituțiilor din sectorul de securitate și apărare și ONG-uri locale² cu care s-a interacționat în cadrul procesului de completare a Chestionarului de auto-evaluare despre recepționarea Raportului de evaluare și posibilitatea examinării acestuia. <p>Reprezentanții Direcției inspecție generale au participat la evenimentele publice - „Conferința Națională Anticorupție ediția XII-a”, organizată la 12.12.2016 și „Procesul legiferării intereselor: quid prodest? Constatările</p>

¹ www.army.md

² Centrul Național Anticorupție, Trupele de Carabinieri și Poliția de Frontieră din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Procuratura militară, Serviciul de Informații și Securitate, Curtea de Conturi a Republicii Moldova, Comisia parlamentară securitate națională, apărare și ordine publică, Centrul de Informare și Documentare privind NATO din Moldova, Institutul de Politici Publice, Asociația pentru Politica Externă, Institutul European de Studii Politice din Moldova, Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>expertizei anticorupție” organizat la 14.12.2016. Cele două activități organizate cu sprijinul ONG-urilor au fost mediatizate pe larg de instituțiile de presă naționale.</p> <p>De asemenea la data de 18 decembrie 2017, de către Institutul de Standardizare din Moldova a fost organizat seminarul cu tematica „Rolul standardelor în asigurarea transparenței și trasabilității activității organizațiilor din Republica Moldova”, unde a fost prezentat standardul ISO 37001 (standard care oferă organizațiilor linii directoare pentru prevenirea, detectarea și combaterea corupției), principiile de bază, scopul, precum și beneficiile lui. ISO 37001 este proiectat pentru a ajuta instituțiile să implementeze un sistem de management anticorupție sau să întărească măsurile de siguranță deja existente. Acesta necesită implementarea unor serii de măsuri, cum ar fi adoptarea unei politici anticorupție, numirea unei persoane care să urmărească conformarea cu respectiva politică, verificarea și instruirea angajaților, efectuarea unor evaluări de risc, precum și instituirea procedurilor de raportare și investigare. Standardul a fost elaborat ținând cont de cele mai bune practici internaționale de luptă împotriva corupției, fiind aplicabil tuturor organizațiilor din sectorul public și/sau privat. Din cadrul Ministerului Apărării au participat 2 reprezentanți.</p>
3.	<p>Promovarea, prin intermediul mass-mediei, a Programului „Building Integrity” și angajamentelor asumate de Ministerul Apărării.</p>	<p>În ediția nr.8 din 2016 a revistei „Oastea Moldovei” a fost publicat interviul „Pârghia integrității prin „Building Integrity”, cu șeful DIG, colonelul Victor Pîrțînă, despre realizările și acțiunile planificate în domeniul respectiv.</p> <p>În urma organizării și desfășurării de către Direcția inspecție generală, în perioada 14 noiembrie – 07 decembrie 2016, a Concursului de desen și pictură cu tematica „Un apărător integru – o armată puternică”, în ediția nr.1 din 2017 a revistei „Oastea Moldovei” a fost publicat un articol intitulat „Armata Națională declară război corupției”.</p> <p>În același context, în perioada 23 octombrie – 04 decembrie 2017, de către Direcția inspecție generală s-a organizat Concursul de desen și pictură cu tematica „Armata Națională nu tolerează corupția”. În urma mediatizării activității, pe rețelele sociale ale Ministerului Apărării s-au plasat comunicate de presă.</p> <p>De asemenea, în luna mai 2017, a fost mediatizat și publicat un comunicat de presă, pe pagina oficială web a Ministerului Apărării, referitor la organizarea și desfășurarea de către Direcția inspecție generală în colaborare cu Secretariatul internațional NATO, a seminarului „Integritatea achizițiilor în sectorul de apărare” (http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=122&obj=4377#.Wk8GxNR97s0).</p> <p>În perioada 26-29 septembrie 2017, un grup de militari ai Armatei Naționale au participat la cursul „Consolidarea integrității în operațiuni de menținere a păcii” („Building Integrity in Peace Support Operations”). Activitatea este parte din Programul NATO de consolidare a integrității în sectorul de apărare și securitate și este organizată de Direcția inspecție generală a Ministerului Apărării, cu sprijinul Secretariatului Internațional NATO. În acest sens, în vederea promovării Programului BI și activităților desfășurate în cadrul acestuia, pe pagina oficială web a Ministerului Apărării, a fost publicat un comunicat de presă (http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=122&obj=4561#.Wk8H1tR97s0).</p>
4.	<p>Publicarea în mass-media militară și civilă a materialelor, interviurilor realizate cu participarea specialiștilor Ministerului Apărării cu privire la implementarea Programului BI.</p>	<p>În perioada de referință, Serviciul informare și comunicare cu mass-media a elaborat și plasat pe pagina web MA (www.army.md) trei comunicate de presă despre activitățile desfășurate în cadrul instituției, preluate de instituțiile de presă naționale:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ministerul Apărării întreprinde acțiuni de reducere a riscului de corupție în instituție; 2. Efectivul Armatei Naționale instruit în domeniul anticorupție;

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>3. Calitatea alimentelor în unitățile militare verificată de inspectorii Armatei Naționale.</p> <p>În luna iunie 2017, în cadrul emisiunilor realizate de Centrul mass-media militară „Scutul Patriei” de la radio Moldova și „La Datorie”, a fost difuzată știrea despre instruirea militarilor în domeniul integrității achizițiilor în sectorul de apărare, eveniment organizat și desfășurat de către Direcția inspecție generală. De asemenea pe pagina web MA a fost plasat comunicatul de presă despre organizarea evenimentului prenotat.</p> <p>În perioada 26-29 septembrie 2017, în vederea promovării Programului BI și activităților desfășurate în cadrul acestuia, pe pagina oficială web a Ministerului Apărării, a fost publicat un comunicat de presă referitor la cursul „Consolidarea integrității în operațiuni de menținere a păcii” („Building Integrity in Peace Support Operations”).</p> <p>În luna decembrie 2017, s-a publicat reacția oficială a Ministerului Apărării privind știrea despre efectuarea măsurilor speciale de investigație în scopul contracarării unor activități ilegale, comise de către persoane publice din cadrul Centrului militar al municipiului Chișinău.</p>
5.	<p>Demararea campaniilor de informare a efectivului Ministerului Apărării și Armatei Naționale cu privire la fenomenul corupției, pericolelor survenite în urma acestui fenomen, precum și consecințelor în urma implicării în acte de corupție.</p>	<p>În cadrul Armatei Naționale, prevenirea corupției constituie ansamblul măsurilor realizate în scopul reducerii incidenței faptelor de corupție săvârșite de personalul militar/civil, al adoptării unui comportament integru și al creșterii încrederii angajaților și cetățenilor în instituția de apărare. O pârghie esențială în procesul de prevenire a corupției constituie activitatea de informare și instruire anticorupție. Astfel, pe parcursul perioadei de referință, Direcția inspecție generală a desfășurat un șir de ședințe pe tematica instruire anticorupție, în cadrul Procesului de perfecționare a ofițerilor din cadrul organelor centrale de conducere militară. În același sens, precum și în scopul informării și consolidării cunoștințelor personalului Armatei Naționale cu referire la integritatea instituțională, conflictele de interese, protecția avertizorilor de integritate, regimul cadourilor simbolice oferite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, răspunderea pentru săvârșirea actelor de corupție și a faptelor de comportament corupțional și instituirea unui mecanism eficient de colaborare operativă a autorității publice cu Centrul Național Anticorupție (CNA) în vederea prevenirii și descoperirii faptelor de corupție săvârșite de personalul militar, Direcția inspecție generală a intervenit cu inițiativa în adresa CNA, exponent național principal în lupta anticorupție, de a delega reprezentanți pentru instruirea anticorupție a efectivului militar (corpul de ofițeri, subofițeri, sergenți/soldați angajați pe bază de contract și în termen) /civil al Armatei Naționale. La demersul specificat, CNA a demonstrat receptivitate și disponibilitate în așa fel, pe parcursul lunii noiembrie 2016, au fost desfășurate ședințe instructive. La ședințele menționate a participat atât efectivul unităților/instituțiilor militare gazde, cât și cel din garnizoana în care se află unitatea/instituția (Centrele militare teritoriale), fiind instruiți peste 85% din efectivul Armatei Naționale.</p> <p>Totodată, la finele ședințelor, în scopul sporirii eficienței cursurilor de instruire anticorupție prin modelarea și adaptarea lor la necesitățile reale ale agenților publici ori a altor categorii de angajați, participanții au completat Chestionarul de evaluare a cursului de instruire.</p> <p>În același context, în perioada 11-12 iulie 2017, Direcția Inspecție Generală (DIG) a Ministerului Apărării, în colaborare cu CNA, a desfășurat ședințe de instruire în domeniul anticorupție cu participarea personalului militar și civil din garnizoana Bălți. Activitățile au avut ca scop informarea și consolidarea cunoștințelor efectivului Armatei Naționale din regiunea de nord a țării privind integritatea instituțională, conflictele de interese, protecția avertizorilor de integritate, regimul cadourilor simbolice oferite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, răspunderea pentru săvârșirea actelor de corupție și a faptelor de comportament corupțional.</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>La ședințele de instruire cu genericul „Integritatea profesională a agentului public” au participat circa 200 de militari și funcționari publici din structurile militar-teritoriale din Bălți, Edineț, Soroca și Ungheni, dar și din Brigada de infanterie motorizată „Moldova”. Aceștia au fost informați despre măsurile de asigurare a integrității instituționale în baza Legii privind evaluarea integrității instituționale, cu accent pe atribuțiile angajatului și cele ale angajatorului.</p> <p>În acest sens, la data de 13 iulie 2017, pe pagina web oficială a Ministerului Apărării a fost publicat un comunicat de presă, intitulat „Instruire în domeniul anticorupției în garnizoana Bălți” (http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=122&obj=4471#.WgATbdR97s0). Pe rețelele de socializare ale Ministerului Apărării au fost distribuite fotografiile și informații cu privire la ședințele de instruire desfășurate în domeniul consolidării integrității.</p> <p>Pe aceeași tematică, inclusiv familiarizarea efectivului cu Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, la data de 19 septembrie 2017, în incinta Brigăzii de infanterie motorizată „Dacia”, în colaborare cu CNA, s-a desfășurat ședințe de instruire în domeniul anticorupție unde au participat circa 60 de militari și civili ai unității militare din garnizoana Cahul.</p> <p>În aceeași ordine de idei, precum și în scopul promovării principiilor etice, integrității, transparenței și responsabilității militarilor asupra propriilor acțiuni, educării spiritului intoleranței față de corupție, în Armata Națională, în perioada 14 noiembrie – 07 decembrie 2016, s-a desfășurat Concursul de desen și pictură cu tematica „Un apărător întregu – o armată puternică” și respectiv în perioada 23 octombrie – 04 decembrie 2017 Concursul de desen și pictură cu tematica „Armata Națională nu tolerează corupția”, ambele organizate de către Direcția inspecție generală. Lucrările acumulate au fost prezentate în cadrul expozițiilor, cu prilejul Zilei Internaționale Anticorupție, care au avut loc la data de 9 decembrie 2016 și 11 decembrie 2017, în incinta Ministerului Apărării.</p> <p>Evenimentele în cauză au fost mediatizate de către reprezentanții Centrului mass-media militară și în ediția nr.1 din 2017 a revistei „Oastea Moldovei” a fost publicat un articol intitulat „Armata Națională declară război corupției”, precum și pe rețelele sociale ale Ministerului Apărării, s-au plasat comunicate de presă.</p> <p>Comisiile instituite ad-hoc au examinat și desemnat cele mai creative și ingenioase lucrări care s-au încadrat în tema concursurilor, autorii cărora, ulterior, au fost stimulați de către conducerea Ministerului Apărării, prin ordinul Ministrului apărării nr. 638 din 13.12.2016, precum și de comandanții/șefii respectivi, în limita competențelor funcționale.</p> <p>Totodată, în luna iunie 2017, în contextul adoptării legii integrității, de către Centrul Național Anticorupție, s-a demarat o campanie de sensibilizare și informare publică cu genericul „Integritatea este libertate”, care presupune dezvoltarea unei serii de materiale informative dedicate consolidării integrității funcționarilor publici și cultivării climatului de integritate în instituțiile publice și plasarea acestora pe platformele de comunicare ale instituției (pagina web, facebook, etc.).</p> <p>Activitatea prenotată va contribui la schimbarea culturii comportamentale de oferire și luare de mită pentru servicii administrative și publice.</p> <p>În acest sens, în scopul susținerii desfășurării campaniei descrise, Ministerul Apărării a desemnat o persoană de contact responsabilă de gestionarea paginii web și a profilurilor pe rețelele de socializare a instituției, pentru a putea contribui la susținerea campaniei.</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>Ulterior, în luna octombrie 2017, reieșind din prevederile Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017, care reprezintă principalul instrument de politici publice cu menirea de a sistematiza și eficientiza eforturile autorităților publice în domeniul prevenirii și combaterii corupției, din partea CNA a parvenit solicitarea de a asigura instruirea și autoinstruirea agenților publici cu referire la subiectul „Integritate profesională și instituțională”, în cadrul procesului de dezvoltare continuă prin includerea în Planurile de dezvoltare profesională continuă pentru anul 2018 a modulelor recomandate care cuprind complexitatea cadrului normativ privind cerințele de integritate profesională și instituțională, măsurile de asigurare a integrității, modalități de control a integrității reglementate de Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, precum și Legea privind evaluarea integrității instituționale nr. 325 din 23 decembrie 2013.</p> <p>În acest sens, la data de 30 octombrie 2017, reprezentanții Direcției inspecție generală s-au întrunit în ședință de lucru cu reprezentanții secției instruirii CNA, unde au convenit că pentru efectivul Ministerului Apărării și Marelui Stat Major al Armatei Naționale tematica recomandată va fi grupată în trei ședințe, desfășurate de reprezentanții CNA, care urmează a fi incluse în planurile de dezvoltare respective.</p> <p>Referitor la efectivul din unitățile/centrelor militare și instituțiile subordonate Ministerului Apărării, reieșind din practica anilor precedenți, s-a convenit că pe parcursul anului 2018 Direcția inspecție generală va interveni cu inițiativa în adresa CNA, cu o coordonare prealabilă a detaliilor organizatorice, de a delega reprezentanți pentru instruirea anticorupție a efectivului militar.</p>
6.	Informarea opiniei publice despre activitățile realizate în urma înregistrării apelurilor telefonice la liniile fierbinți ale Ministerului Apărării.	<p>Liniile telefonice anticorupție, reprezintă o pârghie importantă de încurajare a denunțării corupției din cadrul componentei educaționale și de comunicare publică.</p> <p>În acest sens, în scopul executării prevederilor art. 2 al Legii cu privire la aprobarea Regulamentului privind funcționarea liniilor telefonice anticorupție nr. 252 din 25.10.2013, a fost elaborat și aprobat ordinul Ministrului apărării nr. 320 din 31.07.2014 „Despre aprobarea Regulamentului privind funcționarea liniilor telefonice anticorupție ale Ministerului Apărării”.</p> <p>Actul departamental specificat menționează faptul că, în cadrul Ministerului Apărării au fost create:</p> <ul style="list-style-type: none"> - linia specializată anticorupție - 022-232-806; - linia instituțională pentru informare - 022-252-009; - telefonul de încredere al Ministerului Apărării - 022-238-412. <p>Despre crearea liniilor telefonice anticorupție ale Ministerului Apărării, prin ordinul Ministrului apărării specificat, precum și prin telegramele șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale, s-au dispus măsurile de informare a efectivului din subordine și plasarea inscripțiilor cu numerele linii telefonice respective în locuri accesibile (panouri informative) pentru toate categoriile efectivului de militari și angajați civili.</p> <p>În același timp, în cadrul ședințelor sistematice desfășurate pentru instruirea anticorupție a efectivului militar/civil al Armatei Naționale sunt aduse la cunoștință ansamblul măsurilor realizate în scopul reducerii incidenței faptelor de corupție săvârșite de personalul militar/civil, inclusiv pârghia de încurajare și sensibilizare privind denunțarea corupției - liniile telefonice anticorupție naționale și instituționale.</p> <p>Totodată, pentru înștiințarea societății civile despre posibilitatea denunțării fărădelegilor săvârșite de către angajații Ministerului Apărării sau solicitării de informații privind activitatea instituției, soluționării chestiunilor</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>conform domeniului de competență al instituției, numerele liniilor telefonice anticorupție au fost plasate pe pagina web-oficială a Ministerului Apărării³.</p> <p>De asemenea, Direcția inspecție generală a pus în aplicare și „Cererea de intervenție a Direcției inspecție generală”. Solicitarea menționată reprezintă un formular electronic, prin care denunțatorul/informatorul va avea posibilitatea de a înștiința în mod expres Direcția inspecție generală a Ministerului Apărării, despre existența unor eventuale probleme de sistem, precum și cele de încălcare a drepturilor legale ale angajaților Ministerului Apărării și membrilor familiei lor. Expedierea solicitării de a interveni în vederea examinării unor probleme anume poate fi realizată pe pagina web oficială a Ministerului Apărării: http:// www.army.md/ (localizată în partea de jos a paginii).</p> <p>În perioada de referință au fost recepționate 84 de apeluri telefonice și 39 de solicitări de intervenție a DIG, problemele abordate fiind la capitolul încorporarea în serviciul militar, nerespectarea drepturilor militarilor (de odihnă, financiar), existența relațiilor neregulamentare, precum și cazuri de însușire ilegală de bunuri materiale din patrimoniul militar. Adresările petenților sunt examinate integral, iar despre rezultatele elucidării cazurilor relatate este informată conducerea Ministerului Apărării, precum și apelanții.</p> <p>Totodată, din apelurile primite la linia specializată anticorupție, 30% sunt anonime. În acest sens, cu toate că în conformitate cu art. 10 al. 2 al Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19.07.1994, petițiile anonime nu se examinează, colaboratorii Direcției inspecție generală intervin în vederea examinării cazului menționat, dat fiind faptul că uneori sunt abordate probleme ce vizează întregul personal militar și civil al Armatei Naționale.</p> <p>Referitor la informarea opiniei publice despre activitățile realizate în urma înregistrării apelurilor telefonice la liniile fierbinți ale Ministerului Apărării s-a efectuat, prin intermediul Rapoartelor cu referire la progresele înregistrate și dificultățile întâmpinate în procesul de realizare a Planului de acțiuni pe anul 2016 privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție pe anii 2011–2016 în cadrul Armatei Naționale, Planului de integritate al Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016, Planului de acțiuni privind reducerea riscului de corupție în Ministerul Apărării pentru anii 2016-2017, publicate pe pagina web oficială a Ministerului Apărării, la rubrica – Infocentru/Informație utilă/Prevenirea corupției, precum și prin intermediul articolului din cadrul ediției nr. 8 a revistei „Oastea Moldovei” din 2016 (http://ru.calameo.com/read/0006631198a7b995698a4) paginile 18-20.</p>
Obiectiv II „ Politicile departamentale în domeniul combaterii corupției”		
7.	Avizarea documentelor naționale de politici publice pe segmentul combaterii corupției și ajustarea cadrului normativ departamental la cel național.	<p>În perioada de referință, în adresa Ministerului Apărării a parvenit scrisoarea Centrului Național Anticorupție nr. 06/5249 din 28 noiembrie 2016, privind examinarea și avizarea proiectului Strategiei naționale anticorupție pentru perioada 2017-2020, precum și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. În acest sens, Ministerul Apărării, în urma familiarizării cu prioritățile și domeniile de intervenție ale noului document strategic, precum și dezbaterii acestuia în cadrul unor discuții constructive la nivel departamental, a examinat documentele menționate și prin scrisoarea nr. 11/1840 din 12 decembrie 2016, a informat CNA despre lipsa de obiecții la acest subiect.</p> <p>Referitor la propuneri, s-a sugerat includerea în proiectul Strategiei naționale anticorupție a acțiunii care privește participarea în cadrul Programului NATO de consolidare a integrității în sectorul de apărare și securitate (Building Integrity Programme), argumentând că acțiunea dată s-a regăsit în Planul de acțiuni pe anul 2016 privind implementarea</p>

³ www.army.md

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2016, iar propunerea înaintată constituie asigurarea continuității acesteia.</p> <p>Ulterior Strategia Națională de Integritate și Anticorupție (SNIA) a fost aprobată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 56 din 30.03.2017 și reprezintă principalul instrument de politici publice, care are menirea de a sistematiza și eficientiza eforturile autorităților publice în domeniul prevenirii și combaterii corupției.</p> <p>Odată ce combaterea flagelului corupției este declarată drept unul din obiectivele majore ale guvernării actuale, prin implementarea calitativă și eficientă a SNIA, poate fi atrasă nu numai susținerea societății civile pentru politicile publice aplicate la momentul actual, dar și suportul organismelor europene în aspirațiile Republicii Moldova spre integrarea europeană.</p> <p>SNIA este pusă în aplicare prin intermediul unor planuri de acțiuni aprobate de Parlament, succesul cărora contribuie direct la implementarea eficientă a strategiei.</p> <p>Prin urmare, în vederea îndeplinirii actului legislativ prenotat, Direcția inspecție generală a selectat acțiunile care au referire la activitatea Ministerului Apărării și a identificat subdiviziunile responsabile de realizarea acestora, elaborând în acest sens „Planul de acțiuni pe anii 2017 – 2020 privind implementarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pe anii 2017 – 2020 în cadrul Armatei Naționale”.</p> <p>Totodată, în scopul asigurării transparenței sporite a activităților anticorupție desfășurate de către Ministerul Apărării, planul menționat a fost plasat pe pagina oficială web a Ministerului Apărării, la rubrica – Infocentru/Informație utilă/Prevenirea corupției.</p> <p>Planul de acțiuni pe anii 2017 - 2020 include măsuri cu caracter permanent, cu raportare, trimestrială, semestrială și anuală în adresa Centrului Național Anticorupție.</p> <p>De asemenea, în vederea ajustării cadrului normativ departamental la cel național, precum și în scopul organizării depunerii de către funcționarii publici și militarii prin contract ai aparatului central al Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, Centrelor militare teritoriale, șefii și locuitorii instituțiilor și întreprinderilor de stat ale Ministerului Apărării a declarației de avere și interese personale, în cadrul Ministerului Apărării, în conformitate cu prevederile Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, a fost aprobat și pus în aplicare ordinul Ministrului apărării nr. 675 din 30.12.2016 „Cu privire la declararea averii și a intereselor personale în cadrul Ministerului Apărării, instituțiilor din subordine și Armata Națională” și a fost transmis pentru a fi adus la cunoștință militarilor prin contract/personalului civil ai Armatei Naționale.</p> <p>În contextul implementării prevederilor Legii privind evaluarea integrității instituționale, nr. 325 din 23.12.2013, ajustării cadrului normativ departamental la cel național, precum și în scopul sporirii responsabilității comandanților (șefilor) de toate nivelurile pentru dezvoltarea, menținerea și consolidarea climatului de integritate profesională în cadrul structurilor din subordine, asigurării integrității profesionale a militarilor și funcționarilor civili, prevenirii și combaterii corupției în cadrul entităților subordonate Ministerului Apărării, identificării, evaluării și înlăturării riscurilor de corupție, creșterii numărului de denunțuri privind manifestările de corupție, a fost aprobat și pus în aplicare ordinul Ministrului apărării nr. 66 din 06.02.2017 „Cu privire la cerințele specifice de integritate profesională”, prin care se solicită comandanților/șefilor de toate nivelurile să informeze, contra semnătură, efectivul din subordine despre posibilitatea de a fi supuși testului de integritate profesională.</p> <p>Este de menționat că Autoritatea Națională de Integritate, a intervenit cu solicitarea de a se crea un grup de lucru</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>din reprezentanții CNA, SIS, SPPS, MAI, MA, ANI, etc. care va identifica soluțiile optime în vederea amendării legislației privind declararea averii și intereselor personale, de către subiecții declarării, identitatea cărora este atribuită la secret de stat. Prin urmare modificările prevăzute în proiect la Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale au fost discutate în cadrul grupului de lucru organizat la data de 03 mai 2017 cu reprezentanții autorităților menționate. Din partea Ministerului Apărării au participat 2 reprezentanți.</p> <p>În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 21 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, Centrul Național Anticorupție prin scrisoarea 06/2-3722 din 27 iunie 2017, a remis spre examinare și avizare repetată proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative.</p> <p>Proiectul prenotat viza și unele legi din domeniul combaterii corupției, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea nr. 25-XVI din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public; - Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public; - Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale; - Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate; - Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, etc. <p>În luna septembrie 2017, Ministerul Apărării a examinat și avizat proiectul de lege privind protecția avertizorilor de integritate.</p> <p>Proiectul legii privind protecția avertizorilor de integritate, a fost elaborat în vederea realizării Strategiei Naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020. Totodată, proiectul de lege urmărește armonizarea cadrului legislativ național la standardele internaționale în domeniul prevenirii și combaterii corupției. Scopul general al proiectului este instituirea unui mecanism eficient de denunțare a corupției și protecție a avertizorilor de integritate, fapt ce va duce la sporirea denunțării practicilor ilegale și a altor dezvăluiri de interes public. Scopul specific al proiectului constă în promovarea climatului de integritate în sectoarele public și privat și asigurarea protecției adecvate a avertizorilor de integritate împotriva răzbunării.</p>
8.	Monitorizarea implementării Planului de integritate al Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016.	<p>Pentru identificarea factorilor instituționali, care pot favoriza actele de corupție, precum și elaborarea recomandărilor pentru excluderea sau diminuarea efectelor acestora, a fost constituit grupul de evaluare a riscurilor de corupție în Armata Națională. Grupul menționat a activat în baza ordinului Ministrului apărării nr. 239 din 02.06.2014 „Cu privire la înființarea grupului de evaluare a riscurilor de corupție”, începând cu trimestrul II-2014. Grupul menționat a fost constituit din personal al Ministerului Apărării cât și reprezentantul Centrului Național Anticorupție.</p> <p>În conformitate cu ordinul Ministrului apărării nr. 606 din 29.12.2014 „Cu privire la aprobarea Planului de integritate al Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016” a fost aprobat Planul de integritate menționat.</p> <p>Planul include 4 obiective și 22 acțiuni concrete de realizare a acestora, inclusiv 10 cu termen de realizare în semestru I / 2015, 3 acțiuni cu termen de realizare în semestru II / 2015 și 9 acțiuni cu titlul permanent de realizare și monitorizare semestrială.</p> <p>Ulterior, în vederea implementării acțiunilor prevăzute în planul menționat sunt întreprinse măsuri de realizare cu respectarea termenilor stabiliți pentru îndeplinirea dezideratelor specificate în rubricile indicatorii de progres și rezultatul scontat.</p> <p>Totodată, în scopul asigurării transparenței sporite a activităților anticorupție desfășurate de către Ministerul</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>Apărării, Planul de integritate al Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016 a fost plasat pe pagina oficială web a Ministerului Apărării în rubrica – Infocentru /Informație utilă /Prevenirea corupției. Semestrial, în cadrul aceleiași rubrici, este publicat Raportul despre progresele înregistrate și dificultățile întâmpinate în procesul de realizare a Planului de integritate al Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016.</p> <p>De asemenea, în temeiul prevederilor pct. 28¹ din Metodologia de evaluare a riscurilor de corupție în autoritățile și instituțiile publice, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 906 din 28.07.2008, Rapoartele cu referire la progresele înregistrate și dificultățile întâmpinate în procesul de realizare a Planului de integritate al Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016 au fost remise în adresa Centrului Național Anticorupție pentru monitorizare și examinare.</p> <p>În acest sens, în urma analizării Rapoartelor despre progresele înregistrate și dificultățile întâmpinate în procesul de realizare a Planului de integritate al Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016, pentru perioadele de referință, CNA a elaborat Rapoarte de monitorizare a realizării Planului de integritate al Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016, care înglobau concluzii privind realizarea, realizarea parțială sau nerealizarea acțiunilor. În scopul redresării situației și realizării integrale a acțiunilor incomplet implementate, structurile de resort întreprindeau măsurile de rigoare.</p> <p>Raportarea integrală referitor la implementarea Planului de integritate al Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016 a fost elaborată și remisă în adresa Centrului Național Anticorupție, precum și publicată pe pagina oficială web a Ministerului Apărării, în termenii stabiliți.</p> <p>Prin Raportul de monitorizare a realizării Planului de integritate a Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016, CNA, exponentul național principal în lupta anticorupție, a constatat că din totalul acțiunilor prevăzute în plan au fost realizate - 18 acțiuni, iar 4 acțiuni realizate parțial (2.1, 2.4, 2.6, 2.11). Acțiunile realizate parțial fac parte din Obiectivul II „Eficientizarea sistemului organizatorico-juridic al instituției și de control intern” și au fost prevăzute pentru consolidarea sistemului de achiziții în instituție și minimizarea riscurilor de corupție.</p> <p>În acest sens Direcția inspecție generală a raportat Ministrului apărării despre rezultatele realizării Planului de integritate a Ministerului Apărării pentru anii 2015-2016 și a înaintat propunerea ca structurile responsabile de acțiunile realizate parțial să dispună măsurile necesare în vederea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - revizuirii Registrului riscurilor⁴ prin prisma acțiunilor (realizate parțial), repartizate conform domeniului de competență, din Planul de integritate; - prezentării, în adresa Direcției inspecție generală a unei note informative detaliate, privitor la acțiunile repartizate conform domeniului de competență din Planul de integritate care nu au fost realizate integral, cu indicarea de facto a dificultăților/problemelor întâmpinate în procesul de realizare a acestora; - asigurării în cadrul instituției a climatului de integritate instituțională, prin aplicarea politicilor anticorupție naționale și departamentale, precum și a cerințelor specifice de integritate profesională, în sensul Legii privind evaluarea integrității instituționale nr. 325 din 23.12.2013.

⁴ Ordinul ministrului Apărării nr. 318 din 14.06.2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de implementare a managementului riscurilor în cadrul Armatei Naționale, aparatului central al Ministerului Apărării și instituțiilor Ministerului Apărării.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
9.	Monitorizarea și asigurarea executării prevederilor ordinului Ministrului Apărării „Cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, funcții publice cu statut special din cadrul Armatei Naționale”.	<p>În perioada de raportare, Comisia privind stabilirea compatibilității/incompatibilității titularilor și candidaților la funcții publice, funcții publice cu statut special cu interesele funcției din cadrul Armatei Naționale, creată în baza ordinului Ministrului Apărării nr. 70 din 10 februarie 2016⁵, s-a convocat în cadrul a 12 ședințe pentru deciderea asupra compatibilității/incompatibilității titularilor și candidaților la funcții cu interesele funcțiilor deținute.</p> <p>Premergător acestor ședințe, Direcția inspecție generală, în conformitate cu Planul de verificare a titularilor și a candidaților la funcții publice, funcții publice cu statut special din cadrul Armatei Naționale, aprobat de către Ministrul Apărării și coordonat cu organul de verificare (Serviciul de Informații și Securitate), a asigurat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informarea titularului/candidatului la funcția publică despre inițierea verificării și despre drepturile și obligațiile lor în legătură cu verificarea; - completarea declarației de verificare și a chestionarului de către titular/candidat la funcția publică; - expedierea în adresa organului de verificare a declarației de verificare, însoțită de chestionarul completat de către titular/candidat la funcția publică; - aducerea avizului consultativ la cunoștință titularului, candidatului la funcția publică, sub semnătură; - întrunirea și prezentarea avizelor consultative Comisiei privind stabilirea compatibilității/incompatibilității titularilor și candidaților la funcții publice, funcții publice cu statut special cu interesele funcției din cadrul Armatei Naționale pentru aprecierea compatibilității/incompatibilității cu interesele funcției, a persoanelor care au fost supuse verificării de organul de verificare și cărora li s-au întocmit avizele consultative. <p>În acest sens, au fost verificate 61 persoane care dețin funcții publice/funcții publice cu statut special din cadrul Armatei Naționale.</p> <p>Despre stabilirea compatibilității/incompatibilității efectivului militar/civil la funcții publice, funcții publice cu statut special cu interesele funcției din cadrul Armatei Naționale a fost informat și organul de verificare.</p> <p>Prin urmare, în urma restructurării administrației publice centrale de specialitate, precum și reieșind din delimitarea atribuțiilor dintre aparatul central al Ministerului Apărării și Marele Stat Major al Armatei Naționale, ordinul prenotat a fost abrogat, fiind elaborat și pus în aplicare ordinului Ministrului Apărării nr. 742 din 27 noiembrie 2017 cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, funcții publice cu statut special din cadrul Armatei Naționale.</p> <p>Prin acest ordin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s-a aprobat lista funcțiilor /posturilor (sensibile) expuse riscului de corupție; - s-a aprobat planul de verificare a titularilor și candidaților; - s-a instituit comisia; - s-a abrogat ordinului Ministrului Apărării nr. 70 din 10 februarie 2016;
10.	Asigurarea respectării prevederilor ordinului Ministrului Apărării „Cu privire la declararea și controlul veniturilor și al	<p>Începând cu luna august 2016, Legea nr. 1264 din 19 iulie 2002 „privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere”, a fost abrogată prin Legea nr. 133 din 17.06.2016 ”privind declararea averii și a</p>

⁵ Ordinul Ministrului Apărării nr. 70 din 10 februarie 2016 „Cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, funcții publice cu statut special din cadrul Armatei Naționale”.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
	<p>proprietății, declararea conflictului de interese în cadrul Armatei Naționale”.</p>	<p>intereselor personale”.</p> <p>În acest sens, în vederea ajustării cadrului normativ departamental la cel național, precum și în scopul organizării depunerii de către funcționarii publici și militarii prin contract ai aparatului central al Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, Centrelor militare teritoriale, șefii și locuitorii instituțiilor și întreprinderilor de stat ale Ministerului Apărării a declarației de avere și interese personale, în cadrul Ministerului Apărării, în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, a fost aprobat și pus în aplicare ordinul Ministrului apărării nr. 675 din 30.12.2016 „Cu privire la declararea averii și a intereselor personale în cadrul Ministerului Apărării, instituțiilor din subordine și Armata Națională” și a fost transmis pentru a fi adus la cunoștință militarilor prin contract/personalului civil ai Armatei Naționale.</p> <p>Ordinul sus menționat abrogă ordinul Ministrului apărării nr. 33 din 28 ianuarie 2015, cu modificările și completările ulterioare, reglementând ca funcționarii publici și militarii prin contract ai aparatului central al Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, Centrelor militare teritoriale, șefii și locuitorii instituțiilor și întreprinderilor de stat ale Ministerului Apărării, să depună, în modul stabilit, declarația de avere și interese personale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anual pînă la data de 31 martie; - la numirea în funcție (în termen de 30 de zile de la data numirii în funcție); - la eliberarea din funcție (în termen de 30 de zile de la data eliberării din funcție); - la suspendarea raporturilor de muncă/serviciu (cu o durată mai mare de un an fiscal) în termen de 30 de zile după reîncadrarea în funcție. <p>De asemenea, ordinul în cauză evidențiază faptul că nedepunerea declarației de avere și interese personale în termenul și în modul stabilite de lege, precum și refuzul subiectului declarării de a depune declarația, constituie temei pentru încetarea mandatului său, a raporturilor sale de muncă ori de serviciu.</p> <p>Complementar cu ordinul prenotat, a fost elaborat ordinul șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 37 din 10.04.2017, “Cu privire la declararea averii și intereselor personale în cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale și Centrelor Militare”, care suplimentar definește în detalii modul de depunere a declarațiilor de avere și interese. Ulterior, prin ordinul șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 134 din 08.12. 2017 “Cu privire la desemnarea persoanelor responsabile de colectarea declarațiilor de avere și interese personale (colectori) în cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale” au fost desemnate două persoane și respectiv împuternicite de a conduce și dirija procesul de depunere a declarațiilor de avere și intereselor personale ale militarilor, funcționarilor din cadrul Armatei Naționale.</p>
11.	<p>Asigurarea îndeplinirii prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 în vederea neadmiterii cazurilor de conflicte de interese.</p>	<p>Prevenirea corupției în cadrul Armatei Naționale reprezintă ansamblul măsurilor realizate în scopul reducerii incidenței faptelor de corupție săvârșite de personalul militar/civil, al adoptării unui comportament integru și al creșterii încrederii angajaților și cetățenilor în instituția de apărare. Intoleranța față de corupție presupune și neadmiterea cazurilor de conflict de interese, care constituie situația în care angajatul Armatei Naționale are un interes personal ce influențează, ar putea sau pare a influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin. Deși un conflict de interese nu înseamnă corupție, există o recunoaștere din ce în ce mai largă a faptului că apariția unor conflicte între interesele personale și obligațiile publice ale funcționarilor publici, dacă nu este tratată corespunzător, poate duce la un abuz în serviciu.</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>Conflictele de interese constituie de multă vreme obiectul unei politici specifice de prevenire a corupției, astfel, reglementarea regimului privind conflictul de interese constituie un element care face parte din procesul mai larg de detectare și prevenire a corupției.</p> <p>În contextul celor expuse, precum și în scopul instituirii măsurilor de prevenire și de combatere a conflictelor de interese, în vederea asigurării îndeplinirii prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale, Direcția inspecție generală, prin Telegrama Secretarului de Stat al Ministerului Apărării nr. 11/1889 din 27.12.2016, a solicitat funcționarilor publici cu funcție de conducere să:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigure măsuri în vederea studierii de către întreg efectivul din subordine a prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în ceea ce privește conflictul de interese și modul de soluționare a acestuia, precum și art. 26 Legea 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public; - nu admită cu bună știință ca persoanele din subordine să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu fiind în situații de conflict de interese; - informeze neîntârziat, în formă scrisă, Direcția inspecție generală despre depistarea încălcărilor prevederilor ce se referă la conflictele de interese, indicând încălcările depistate și măsurile întreprinse. <p>Totodată, Direcția inspecție generală și-a asumat angajamentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să acorde consultanță privind evitarea survenirii unui conflict de interese real ca efect al celui potențial; - să asigure acumularea și gestionarea declarațiilor privind conflictul de interese real, precum și înregistrarea acestora în Registrul declarațiilor privind conflictul de interese în Ministerul Apărării și Armata Națională, ținut conform anexei nr. 4 Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale. <p>De asemenea, în cadrul controalelor desfășurate de către Direcția inspecție generală în entitățile subordonate Ministerului Apărării, în condițiile Legii nr. 133 din 17.06.2016, privind declararea averii și intereselor personale, au fost depistate cazuri de conflicte de interese potențiale, care înglobau și nerespectarea prevederilor art. 26 alin. (1) din Legea nr. 158 din 04.07.2008, cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, unde este prevăzut expres că, funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rude directe sau a unei rude prin afinitate în cadrul aceleiași autorități publice.</p> <p>Aceste situații s-au soldat cu rezumare de concluzii și înaintare de propuneri, menite să redreseze și să amelioreze situațiile create, să sporească eficacitatea activităților desfășurate, care au avut ca rezultat examinarea situației de conflict, determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului prin redistribuirea sarcinilor și responsabilităților subiecților.</p> <p>Tot în acest sens, este de menționat faptul că în cadrul ședințelor pentru instruirea anticorupție a efectivului militar, organizate de Direcția inspecție generală în comun cu reprezentanții Centrul Național Anticorupție în luna noiembrie 2016, au fost abordate și subiecte referitoare la principiile generale de evitare a conflictelor de interese, categoriile, modul de declarare și soluționare a acestora.</p> <p>Un fenomen important în realizarea acțiunii nr. 11 a Planului de acțiuni privind reducerea riscului de corupție în Ministerul Apărării pentru anii 2016-2017, este faptul că în cadrul procesului de achiziții publice, în conformitate cu HG nr. 667 din 27.05.2016 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții,</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>fiecare membru al grupului de lucru are obligația de a semna, pe propria răspundere, o declarație de confidențialitate și imparțialitate prin care se angajează să respecte necondiționat prevederile Legii nr. 131 din 3 iulie 2015 privind achizițiile publice.</p> <p>Totodată, persoanele care au acces la documentele de achiziții publice, dar nu sunt membri ai grupului de lucru, obligatoriu semnează declarația de confidențialitate și imparțialitate.</p> <p>În semestrul I 2017, Direcția inspecție generală (DIG), a examinat faptele expuse în documentul cu numărul de intrare 857 din 07.03.2017, referitor la lipsa de integritate în acordarea locuinței de serviciu și selectarea pentru participarea în operațiunea internațională din Kosovo a unui militar.</p> <p>În acest sens, în urma măsurilor întreprinse s-a constatat că în scopul selectării candidaților preconizați pentru instruire în scopul participării ulterioare în Operația de participare KFOR din KOSOVO, comisia de evaluare, instituită prin ordinul Ministrului Apărării nr. 555 din 24.10.2015, cu vot unanim, a examinat și aprobat fiecare candidatură în parte, consimțind finalmente componența Contingentului în Procesul-verbal nr. 10 din 26.07.2016 al ședinței comisiei prenotate, care ulterior a fost pregătit și detașat în misiune.</p> <p>Legătura causală specificată de petent se axa pe relația de rudenie a unor militari, în care părintele, este membrul comisiei de evaluare KFOR, iar fiul, se regăsea în componența Contingentului KFOR.</p> <p>Tot în acest sens, în temeiul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, precum și prevederilor art. 6 lit. c) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, Ministerul Apărării a informat imediat Autoritatea Națională de Integritate pentru constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al conflictelor de interese.</p> <p>Ulterior, în cazul stabilirii definitive a actului de constatare⁶, Autoritatea Națională de Integritate va sesiza Ministerul Apărării în vederea declanșării procedurii disciplinare.</p> <p>Totodată, în luna septembrie 2017 Direcția inspecție generală, în urma analizării statelor de organizare a unei instituții din subordinea Ministerului Apărării, a constatat că două persoane (soț și soție) sunt în subordine/se află sub controlul unuia din ei față de altul, fapt ce neglijează restricția prevăzută la pct. 49 al ordinului Ministrului Apărării nr. 220 din 20.09.2006⁷, precum și reprezintă un conflict de interese potențial care, în orice moment, poate trece în conflict de interese real cu tentă de caracter continuu. Ca rezultat a fost înaintată propunerea ca, în scopul evitării survenirii unui conflict de interese real ca efect al celui potențial, unul din ei să fie numit (transferat) într-o funcție care ar exclude o astfel de subordonare.</p> <p>Cazul sus menționat a fost tratat și de Autoritatea Națională de Integritate, care prin scrisoarea nr. 03/505 din 24.10.2017 a sugerat ca situația creată să fie monitorizată și tratată în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale.</p> <p>În Registrul declarațiilor privind conflictul de interese în Ministerul Apărării și Armata Națională, în perioada de referință au fost înregistrate 3 declarații privind conflictul de interese.</p>

⁶ Art. 39alin. (2) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016.

⁷ Ordinul Ministrului Apărării nr. 220 din 20.09.2006 "Despre comunicarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 941 din 17.08.2006 "Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate".

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
12.	Întreprinderea măsurilor de examinare a avertizărilor de integritate, precum și asigurarea măsurilor de protecție a avertizorilor.	<p>În scopul executării prevederilor art. 12¹ din Legea nr. 25-XVI din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, art. 18 și art. 26 din Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției, acțiunii 63 din Planul de acțiuni pe anii 2014-2015 privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție pe anii 2011-2016, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 154 din 21.07.2011, art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 707 din 09.09.2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind avertizorii de integritate, în cadrul Ministerului Apărării a fost elaborat Regulamentul privind avertizorii de integritate în Armata Națională, aprobat și pus în aplicare prin ordinul Ministrului apărării nr. 285 din 08.07.2014.</p> <p>Regulamentul în cauză stabilește procedura de depunere și de verificare a avertizărilor despre ilegalitățile săvârșite în Armata Națională (aparatură centrală al Ministerului Apărării, Armata Națională și instituțiile Ministerului Apărării), precum și de aplicare a măsurilor de protecție față de persoanele care avertizează benevol, cu bună-credință și în interes public despre aceste ilegalități.</p> <p>Menționăm că, Strategia Națională Anticorupție pe anii 2011-2016, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 154 din 21.07.2011, prevedea la acțiunea 4.4 lit. d) pct. 11 crearea unui mecanism de asigurare a confidențialității persoanelor care denunță acte de corupție pentru a-i ajuta să depășească frica de răzbunare. În acest sens, precum și derivând din necesitatea de a reglementa dezvăluirile de interes public a practicilor ilegale din cadrul entităților publice și private, procedura de examinare a acestor dezvăluiri, drepturile avertizorilor de integritate și măsurile de protecție a lor, obligațiile angajatorilor și autorităților responsabile de examinarea unor asemenea dezvăluiri, precum și obligația agenților publici de denunțare a manifestărilor de corupție, Centrul Național Anticorupție (CNA) a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind încurajarea denunțării și protecției avertizorilor de integritate.</p> <p>Astfel CNA, prin scrisoarea nr. 06/2-5409 din 07.12.2016 a solicitat desemnarea membrilor din cadrul entităților publice, pentru a fi incluși în grupul de lucru privind elaborarea proiectului de lege referitor la încurajarea denunțării și protecției avertizorilor de integritate.</p> <p>Ministerul Apărării a identificat și înaintat în adresa CNA 2 membri (1- Direcția inspecție generală; 1- Direcția juridică) pentru participare la desfășurarea activităților grupului de lucru.</p> <p>Ulterior, în luna septembrie 2017, Ministerul Apărării a examinat și avizat proiectul de lege privind protecția avertizorilor de integritate.</p> <p>Proiectul legii privind protecția avertizorilor de integritate, a fost elaborat în vederea realizării Strategiei Naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020. Totodată, proiectul de lege urmărește armonizarea cadrului legislativ național la standardele internaționale în domeniul prevenirii și combaterii corupției. Scopul general al proiectului este instituirea unui mecanism eficient de denunțare a corupției și protecție a avertizorilor de integritate, fapt ce va duce la sporirea denunțării practicilor ilegale și a altor dezvăluiri de interes public. Scopul specific al proiectului constă în promovarea climatului de integritate în sectoarele public și privat și asigurarea protecției adecvate a avertizorilor de integritate împotriva răzbunării, în contextul examinării dezvăluirilor de interes public a practicilor ilegale.</p> <p>În semestrul I 2017, Direcția inspecție generală, a examinat cazul referitor la lipsa de integritate în acordarea locuinței de serviciu și selectarea pentru participarea în operațiunea internațională din Kosovo a unui militar.</p> <p>Prin urmare, dat fiind faptul că conținutul informațiilor date, făcută benevol, cu bună-credință și în interes public, invocă date care prezumă comiterea actelor conexe actelor de corupție și despre încălcarea obligațiilor legale privind</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>conflictul de interese, în temeiul prevederilor actelor naționale⁸ și departamentale⁹, persoana informatoare urma să capete statutul de avertizor de integritate, beneficiind în condițiile documentelor prenotate de următoarele măsuri de protecție, aplicate alternativ sau cumulativ, după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prezumția de bună-credință până la proba contrarie; 2) confidențialitatea datelor cu caracter personal; 3) transferul în altă subdiviziune a autorității publice. <p>Neasigurarea măsurilor prevăzute pentru protecția avertizorilor de integritate, precum și aplicarea acestor măsuri cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare atrag răspunderea penală, contravențională sau civilă, după caz.</p> <p>Este de menționat că măsurile de protecție au fost aduse la cunoștința persoanei care era indicată în petiție ca autorul acesteia, însă aceasta a negat cu vehemență faptul că petiția i-ar fi aparținut.</p>
13.	Asigurarea respectării prevederilor ordinului Ministrului Apărării „Cu privire la implementarea Hotărârii Guvernului nr. 134 din 22.02.2013 privind stabilirea valorii admise a cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol”.	<p>În vederea reglementării regimului juridic al cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, precum și în scopul ajustării cadrului normativ departamental la cel național, la capitolul evidența, evaluarea, păstrarea, utilizarea și răscumpărarea cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, în cadrul Ministerului Apărării, a fost aprobat ordinul Ministrului Apărării nr. 286 din 26 iulie 2013 „Cu privire la implementarea Hotărârii Guvernului nr. 134 din 22.02.2013 privind stabilirea valorii admise a cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol”.</p> <p>În semestrul I 2017, ordinul menționat a fost abrogat, elaborându-se în acest sens ordinul Ministrului Apărării nr. 120 din 06 martie 2017 „Cu privire la regimul juridic al cadourilor”.</p> <p>Prin acest ordin a fost instituită Comisia de evaluare și evidență a cadourilor a Ministerului Apărării și s-a pus temelia juridică de instituire a Comisiei de evaluare și evidență a cadourilor a Marelui Stat Major al Armatei Naționale, care a fost instituită și aprobată prin ordinul șefului Statului Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 70 din 29 iunie 2017.</p> <p>Comisiile menționate își desfășoară activitatea în strictă conformitate cu dispozițiile Regulamentului cu privire la evidența, evaluarea, păstrarea, utilizarea și răscumpărarea cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 134 din 22 februarie 2013, exercitând atribuțiile de evidență, evaluare, păstrare, returnare beneficiarului, trecere în gestiune, inventariere a cadourilor, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comisia Ministerului Apărării - pentru cadourile declarate de către efectivul aparatului central al Ministerului Apărării și instituțiile Ministerului Apărării; - Comisia Marelui Stat Major al Armatei Naționale - pentru cadourile declarate de către efectivul Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandamentelor categoriilor de forțe, marilor unități și unităților (centrelor) militare ale Armatei Naționale. <p>Comisia Marelui Stat Major al Armatei Naționale prezintă Comisiei din cadrul Ministerului Apărării, până la data de 5 a lunii imediat următoarea a semestrului de gestiune, actele de inventariere a cadourilor aflate în gestiunea sa și a comandamentelor categoriilor de forțe, marilor unități și unităților (centrelor) militare ale Armatei Naționale.</p>

⁸ Hotărârea Guvernului nr. 707 din 09.09.2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind avertizorii de integritate.

⁹ Regulamentului privind avertizorii de integritate în Armata Națională, aprobat prin Ordinul Ministrului Apărării nr. 285 din 08.07.2014.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>În rezultatul activității Comisiei de evaluare au fost evaluate 128 cadouri simbolice, oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, dintre care o parte transmise Muzeului Militar din cadrul Centrului de Cultură și Istorie Militară și altele returnate instituțiilor/persoanelor beneficiare pentru păstrarea ulterioară a acestora.</p> <p>În scopul asigurării transparenței sporite a activităților anticorupție desfășurate de către Ministerul Apărării comisia Ministerului Apărării asigură publicarea pe pagina web oficială a ministerului lista cadourilor și beneficiarilor acestora, în compartimentul Infocentru/ Informație utilă/ Prevenirea corupției/ Lista cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol în cadrul Ministerului Apărării al Republicii Moldova.</p>
14.	Implementarea prevederilor Regulamentului de funcționare a sistemului liniilor telefonice anticorupție ale MA și asigurarea funcționării acestora.	<p>Prin ordinul Ministrului apărării nr. 320 din 31.07.2014 a fost aprobat Regulamentul privind funcționarea liniilor telefonice anticorupție ale Ministerului Apărării.</p> <p>Elaborarea, aprobarea și implementarea actului departamental în cauză a constituit un deziderat al entității publice, precum și cerință ce reiese din prevederile art. 2 al Legii 252 din 25.10.2013 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind funcționarea liniilor telefonice anticorupție”.</p> <p>Astfel, în cadrul Ministerului Apărării au fost create:</p> <ul style="list-style-type: none"> - linia specializată anticorupție - 022-232-806 - având drept scop recepționarea informației privind comiterea unor fapte de comportament corupțional de către funcționarii publici, inclusiv militarii prin contract, persoanele cu funcții de demnitate publică și alte persoane care prestează servicii publice din cadrul Armatei Naționale (linie telefonică gestionată de către Direcția inspecție generală). La primirea apelului telefonic, persoana responsabilă din cadrul Direcției inspecție generală, înregistrează apelul preluat în registrul special destinat liniei specializate anticorupție și acționează conform algoritmului prestabilit. - linia instituțională pentru informare - 022-252-009 - instituită în scopul sporirii transparenței în funcționarea Ministerului Apărării, precum și al conlucrării acesteia cu societatea civilă prin oferirea de informații ce țin de propria activitate (linie telefonică gestionată de Centru de comunicații și informatică). <p>Totodată, în scopul eficientizării și operaționalizării activității structurilor de control ale Ministerului Apărării și Armatei Naționale - Direcția inspecție generală și Comenduirea militară a Armatei Naționale, precum și în vederea identificării, analizei și evaluării riscurilor și vulnerabilităților la toate nivelurile managementului din structura militară, s-a constituit telefonul de încredere al Ministerului Apărării în cadrul Comenduirii militare a Armatei Naționale, care poate fi accesat la numărul - 022-238-412.</p> <p>Responsabil de recepționarea mesajelor este ofițerul de serviciu pe gărzi, asigurându-i-se în acest fel caracterul de continuitate, sunetele parvenite sunt recepționate inclusiv în afara orelor de serviciu, în zilele de odihnă și în zilele de sărbătoare. La rândul său, militarul de serviciu notează apelul preluat în registrul special elaborat în acest sens, informează ofițerul de serviciu operativ al Armatei Naționale, Direcția inspecție generală și Comenduirea militară a Armatei Naționale, care vor acționa în dependență de domeniul de activitate.</p> <p>Pe parcursul perioadei de referință au fost înregistrate 31 apeluri la linia specializată anticorupție și 53 apeluri la telefonul de încredere al Ministerului Apărării.</p> <p>În semestrul I 2017, în rezultatul evaluării stării serviciilor publice furnizate de către structurile Ministerului Apărării, toate liniile telefonice anticorupție, inclusiv cererea de intervenție a Direcției inspecție generală, au fost identificate ca servicii publice administrative.</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>Prin urmare, în vederea ameliorării situației în domeniul prestării serviciilor de către structurile instituției de apărare, au fost elaborate pașapoartele serviciilor prestate, în conformitate cu prevederile Ghidului metodologic privind reingineria serviciilor publice, precum și coordonate cu subdiviziunile interne abilitate privind aspectul juridic și financiar.</p> <p>În contextul celor expuse, precum și în conformitate cu prevederile Telegrammei Secretarului de stat al Ministerului Apărării nr. 11/813 din 28.06.2017 cu privire la evaluarea stării serviciilor publice furnizate de către structurile Ministerului Apărării, pașapoartele serviciilor publice administrative au fost aprobate de Ministrului apărării și plasate pe pagina web oficială a Ministerului Apărării, la rubrica: Infocentru/informație utilă/documente online/lista pașapoartelor serviciilor publice.</p>
15.	<p>Analiza Registrelor riscurilor în cadrul unităților militare, instituțiile MA, aparatul central MA, MSM și înaintarea propunerilor de includere în Registre a unor noi riscuri identificate în urma activităților de control sau audit.</p>	<p>În scopul identificării permanente, evaluării și înregistrării riscurilor de corupție în Registrul instituțional al riscurilor, atât în cadrul MA, cât și în cadrul instituțiilor din subordine, a fost elaborat, aprobat și pus în aplicare ordinul Ministrului apărării nr. 318 din 14 iunie 2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de implementare a managementului riscurilor în cadrul Armatei Naționale, aparatului central al Ministerului Apărării și instituțiilor Ministerului Apărării.</p> <p>Regulamentul privind modul de implementare a managementului riscurilor în cadrul Armatei Naționale, aparatului central al Ministerului Apărării și instituțiilor Ministerului Apărării stabilește cerințele minime privind implementarea managementului riscurilor, care includ identificarea, evaluarea, aprecierea riscurilor și stabilirea responsabilităților, în scopul implementării unui sistem de management al riscurilor care să permită îndeplinirea obiectivelor stabilite.</p> <p>În contextul celor expuse, fiecare subdiviziune a Ministerului Apărării, împreună cu propunerile de activități care sunt incluse în planul de activitate al unității militare prezintă și riscurile inerente identificate pe segmentul său de activitate. Riscurile identificate, evaluarea, clasificarea riscurilor și reacția la risc se grupează într-un registru al riscurilor, care este revizuit cel puțin de două ori pe an.</p> <p>Este de menționat faptul că persoanele pe seama cărora a fost pusă sarcina de efectuare a unor activități de control sau audit în cadrul marilor unități, unităților militare și instituțiile Ministerului Apărării, aparatului central al Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, vor controla obligatoriu și prezența registrului riscurilor, precum și vor propune, după caz, includerea în registrul riscurilor a unor riscuri noi identificate în urma activităților de control sau audit.</p> <p>Tot în acest sens, în luna octombrie 2016, Ministerul Apărării a organizat un seminar de instruire pentru managerii operaționali unde au fost abordate subiecte ce țin de stabilirea obiectivelor, managementul riscurilor și descrierea proceselor. La activitate au participat 27 persoane din cadrul Ministerului Apărării/ Armatei Naționale.</p> <p>De asemenea, prin scrisoarea nr. 15/888 din 10.10.2016, subdiviziunile Ministerului Apărării/ Armatei Naționale au fost informate în mod repetat despre necesitatea identificării Riscurilor inerente în Activitățile planificate pentru anul 2017 pe domeniul de activitate.</p> <p>La verificarea modalității de implementare a managementului riscurilor, în cadrul controalelor desfășurate de către Direcția inspecție generală în cadrul entităților subordonate Ministerului Apărării, s-a constatat că unele Registre a riscurilor pentru anul 2017 nu cuprindea riscurile inerente, identificate pe segmentul său de activitate în raport cu</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>acțiunile incluse în Planul de activitate al instituției, precum și în procesul de identificare a riscurilor nu s-a ținut cont de riscurile de corupție, identificate în procesele din cadrul structurii și respectiv nu au fost incluse în registrul riscurilor. În acest sens colaboratorii Direcției au acordat asistență metodică în vederea revizuirii registrului cu elaborarea acestuia în variantă actualizată, în conformitate cu documentele de conducere.</p>
16.	<p>Intensificarea controalelor preventive pe probleme financiar-contabile în unitățile AN și instituțiile din subordinea MA.</p>	<p>În perioada de referință, de către specialiștii din cadrul Direcției generale economico-financiară, în entitățile din subordinea Ministerului Apărării au fost efectuate controale preventive pe probleme financiar-contabile. Controalele efectuate s-au axat pe prevenirea apariției unor necorespunderi în activitatea serviciilor financiare, precum și pe transmiterea soldurilor în cadrul primirii-predării funcției de comandant al unității sau șef serviciu financiar. Controalele menționate au avut un scop metodologic, de constatare, prevenire și consolidarea celor mai bune practici contabile în cadrul unităților militare ale Armatei Naționale, precum și îndrumarea comandantului în domeniul financiar în viitoarea activitate a acestuia. Controalele s-au axat pe activitatea curentă a unității militare.</p> <p>Principalele lacune identificate pe parcursul controalelor efectuate țin de unele deficiențe în domeniul evidenței contabile, lipsa unui control riguros în recuperarea datoriilor față de unitatea militară sau față de bugetul de stat cât și lipsa unei interpretări univoce al cadrului legal.</p>
17.	<p>Efectuarea autoevaluării în vederea aprecierii organizării sistemului de management financiar și control cu emiterea de către managerul entității publice, pentru anul precedent, a declarației privind buna guvernare (Legea nr. 229 din 23.09.2010).</p>	<p>În vederea executării prevederilor art. 14 și 16 al Legii nr. 229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern, în Ministerul Apărării a fost elaborat și pus în aplicare ordinul Ministrului Apărării nr. 5 din 11 ianuarie 2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea sistemului de management și control intern și emiterea declarației privind Buna Guvernare.</p> <p>Regulamentul menționat se aplică Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, instituțiilor, marilor unități și unități militare finanțate din buget.</p> <p>În semestrul I 2016 și respectiv semestrul I 2017 a fost efectuată autoevaluarea sistemului de management și control intern și a fost emisă declarația de bună guvernare pe Ministerul Apărării.</p> <p>Această declarație se întemeiază, pe o apreciere realistă, corectă și completă a sistemului de management financiar și control al entității și este emisă prin asumarea răspunderii manageriale și are drept teme date, informații și constatări consemnate în documentele aferente autoevaluării, precum și în rapoartele de audit intern și extern</p> <p>Totodată, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern, a fost emisă, declarația privind buna guvernare și plasată pe pagina oficială a Ministerului Apărării.</p>
18.	<p>Elaborarea și publicarea raportului anual privind modul și rezultatele examinării petițiilor în cadrul MA.</p>	<p>Direcția secretariat și management intern a elaborat Nota informativă privind examinarea petițiilor adresate Ministerului apărării pe parcursul anului 2016, întocmită în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.208 din 31 martie 1995 „Pentru aprobarea Instrucțiunilor privind ținerea lucrărilor de secretariat referitoare la petițiile persoanelor fizice și juridice, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor Republicii Moldova” cu modificările și completările ulterioare. Prezenta notă informativă a fost adusă la cunoștință factorilor de decizie din cadrul aparatului central al Ministerului Apărării, Marele Stat Major al Armatei Naționale, șefilor de instituții subordonate Ministerului Apărării și plasată pe pagina web a Ministerului Apărării: <i>infocentru, informație utilă, documente online</i>.</p> <p>Activitatea de examinare a petițiilor s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Legii nr.190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.46-II din 17 februarie 1997</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>privind asigurarea drepturilor cetățenilor la petiționare, Hotărârii Guvernului nr. 208 din 31 martie 1995 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind ținerea lucrărilor de secretariat referitoare la petițiile persoanelor fizice și juridice, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor Republicii Moldova cu modificările ulterioare.</p> <p>În anul 2016 au fost înregistrate 189 petiții, cu 50 petiții mai multe în comparație cu anul 2015.</p> <p>Referitor la elaborat Nota informativă privind examinarea petițiilor adresate Ministrului Apărării pe parcursul anului 2017, aceasta a fost întocmită și urmează de a fi plasată pe pagina web a Ministerului Apărării.</p>
Obiectiv III „Politica de cadre, deontologie, instruire”		
19.	Revizuirea politicii de gestionare a personalului.	<p>În scopul îndeplinirii acțiunii nr. 19 a Planului de acțiuni privind reducerea riscului de corupție în Ministerul Apărării pentru anii 2016-2017, au fost întreprinse următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborarea și promovarea proiectului de decret al Președintelui RM privind instituirea Medaliei „Aniversarea a XXV-a a Armatei Naționale” (aprobat prin decretul Președintelui Republicii Moldova, nr. 2263-VII din 08 august 2016); 2. Elaborarea și promovarea proiectului HG pentru modificarea și completarea Legii nr. 1123 din 30 iulie 1992 cu privire la distincțiile de stat ale RM (aprobat prin HG nr. 1215 din 07 noiembrie 2016); 3. Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1123-XII din 30 iulie 1992 cu privire la distincțiile de stat ale RM (adoptată în prima lectură și ședința plenară a Parlamentului din 8 decembrie 2016); 4. Elaborarea și promovarea proiectului HG pentru modificarea și completarea unor acte legislative (aprobată prin HG nr. 1270 din 23 noiembrie 2016); 5. Elaborarea propunerilor de modificare a Codului penal al RM și Codului contravențional al RM în domeniul de responsabilitate al Ministerului Apărării (proiectul a fost remis către Ministerul Justiției pentru sistematizare (conform dispoziției Guvernului RM)); 6. Elaborarea ordinului MA nr. 392 din 29.07.2016 „Despre aprobarea Metodologiei privind normarea activității științifico - didactice în instituțiile de învățământ în domeniile militare”; 7. Elaborarea modificărilor la ordinul MA nr. 365 din 23.07.2015 „Privind reglementarea activității aparatului central al Ministerului Apărării” prin ordinul MA nr.460 din 05.09.2016; 8. Elaborarea Planului multianual de promovare a Academiei Militare a Forțelor Armate, a procesului de orientare profesională și de selectare a candidaților pentru instituțiile de învățământ militar; 9. Elaborarea și avizarea la Cancelaria de stat a statelor noi de personal ale MA; 10. Aviz „Pentru modificarea și completarea HG nr.923 din 04 septembrie 2001 cu privire la plasare în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat”; 11. Aviz la „Regulamentul cu privire la conferirea titlurilor științifico-didactice în învățământul superior”; 12. Aviz la „Regulamentul-cadru cu privire la modul de ocupare a funcțiilor didactice și științifice în învățământul superior”. 13. Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (inițiativa legislativă nr. 477 din 08.12.2016;

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>14. Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1123-XII din 30 iulie 1992 cu privire la distincțiile de stat ale RM (inițiativa legislativă nr. 418 din 8 noiembrie 2016);</p> <p>15. Participarea la elaborarea proiectului Hotărârii de Guvern „Privind instituirea Crucii comemorative „Participant la lichidarea consecințelor catastrofei din 1986 de la C.A.E. Cernobîl” și alocarea mijloacelor financiare pentru confecționarea acesteia” în baza recomandărilor Cancelariei de Stat, etc.</p>
20.	Identificarea și actualizarea listei funcțiilor/posturilor (sensibile) expuse riscului corupției.	<p>Lista funcțiilor (sensibile) expuse riscului corupției în cadrul Armatei Naționale, este elaborată și aprobată prin ordinul Ministrului Apărării nr. 742 din 27 noiembrie 2016 „Cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, funcții publice cu statut special din cadrul Armatei Naționale”.</p> <p>În semestrul II al anului 2017, au fost identificate funcțiile (sensibile) expuse riscului corupției, după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Secretarul general de stat și Secretarii de stat din cadrul Ministerului Apărării. 2. Șef Cabinetul Ministrului. 3. Șef direcție din cadrul Ministerului Apărării. 4. Șef serviciu/ secție din cadrul Ministerului Apărării. 5. Comandant (șef) instituție a Ministerului Apărării și locțiitorul (adjunctul) acestuia. 6. Șef Marele Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale și locțiitorii acestuia. 7. Șef direcție din cadrul Marelui Stat Major. 8. Șef serviciu/ secție din cadrul Marelui Stat Major. 9. Comandant comandament/centru și locțiitorul acestuia. 10. Comandant unitate militară și locțiitorii acestuia. 11. Comandant centru militar și locțiitorul acestuia. <p>Lista actualizată a persoanelor numite/admise la funcții publice de conducere, (permanent) se transmite în Direcția inspecție generală, pentru inițierea verificării acestora privind compatibilitatea/incompatibilitatea cu interesele funcțiilor deținute/preconizate, conform ordinului Ministrului Apărării nr. 742 din 27 noiembrie.</p>
21.	Operarea amendamentelor corespunzătoare în cadrul normativ din domeniul îndeplinirii serviciului militar în vederea asigurării integrității profesionale a efectivului MA / MStM.	<p>În vederea asigurării integrității profesionale a efectivului MA / MStM au fost operate amendamentele corespunzătoare, în cadrul normativ din domeniul îndeplinirii serviciului militar, prin elaborarea și aprobarea:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ordinului MA nr.335 din 22.06.2016 „Cu privire la modul de calculare în Ministerul Apărării a vechimii în muncă în ramurile civile înrudite cu specialitățile lor militare a militarilor prin contract cu studii superioare”; 2. Ordinului MA nr.334 din 22.06.2016 „Despre aprobarea Listei funcțiilor cu specialități deficitare în Armata Națională”; 3. Ordinului MA nr.675 din 30.12.2016 „Cu privire la declararea averii și a intereselor personale în cadrul Ministerului Apărării, instituțiilor din subordine și Armata Națională”; 4. Ordinului MA nr.38 din 26.01.2017 „Privind aprobarea Regulamentului (tip) al Registrului de evidență a petițiilor, parvenite în adresa Ministerului Apărării”; 5. Ordinului MA nr.39 din 26.01.2017 „Privind aprobarea Regulamentului (tip) al Registrului pentru audiențe”; 6. Ordinului MA nr.66 din 06.02.2017 „Cu privire la cerințele specifice de integritate profesională”; 7. Ordinului MA nr.120 din 06.03.2017 „Cu privire la regimul juridic al cadourilor”;

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>8. Ordinului MA nr.171 din 30.03.2017 „Cu privire la implementarea și monitorizarea parteneriatului public – privat în Armata Națională”;</p> <p>9. Ordinului MA nr.390 din 20.06.2017 „Cu privire la facilitarea procesului de elaborare a Strategiei de comunicare a Ministerului Apărării”;</p> <p>Este de menționat că la 20 mai 2017, prin ordinul Ministrului apărării nr. 313, s-a instituit grupul de lucru pentru implementarea actelor legislative și normative din domeniul politicilor și managementului funcționării aparatului central al Ministerului Apărării. În urma activității grupului menționat, a fost inițiată procedura de revizuire a 21 acte departamentale.</p> <p>Totodată, Ministerul Apărării a examinat indicațiile Guvernului Republicii Moldova privind implementarea Legii integrității nr. 82 din 25 mai 2017 și în scopul implementării Legii menționate, prin scrisoarea nr. 11/1381 din 01.11.2017 a fost informat Ministerul Justiției despre proiectele de acte normative respective, reieșind din competența funcțională, precum și a demarat procesul de ajustare a cadrului normativ departamental la cel național.</p>
22.	Informarea efectivului MA / MStM despre funcțiile publice vacante și desfășurarea concursurilor pentru ocuparea acestor funcții.	<p>În cadrul Ministerului Apărării, concursurile privind ocuparea funcțiilor publice vacante sunt organizate în strictă conformitate cu Regulamentul cu privire la ocuparea funcției publice vacante prin concurs aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutului funcționarului public.</p> <p>În acest sens, prin ordinul Ministrului apărării nr. 362 din 10.12.2009, a fost instituită comisia de concurs pentru ocuparea funcțiilor publice vacante din cadrul ministerului.</p> <p>Ulterior, în luna decembrie 2017, în urma procesului de restructurare a ministerului, precum și în scopul ajustării cadrului normativ departamental la cel național, prevederile ordinului prenotat au fost actualizate, elaborându-se în acest sens ordinul Ministrului apărării nr. 780 din 26.12.2017 prin care a fost instituită comisia de concurs pentru ocuparea funcțiilor publice vacante din cadrul ministerului și respectiv abrogat ordinul precedent.</p> <p>În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 594 din 26.07.2017 cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate, precum și Hotărârii Guvernului nr. 692 din 30.08.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Apărării, în jumătatea a II-a a anului 2017, aparatul central al ministerului a fost supus procesului de restructurare, respectiv în perioada procesului de reformare nu au fost organizate concursuri pentru ocuparea funcțiilor publice vacante din cadrul aparatului central.</p> <p>Anunțurile privind funcțiile vacante au fost plasate pe următoarele adrese electronice sau presa locală: www.cariere.gov.md, www.piatamuncii.md, ziarele – „Cahul expres”, „Strășăneanca”, „Curierul de Hîncești”, „Gazeta de sud” „Cuvântul de Edineț” „Nord info” (Edineț), ziarul local din Soroca „Observatorul de Nord”. De asemenea, au fost înaintate anunțuri la Birja muncii, Oficiul de ocupare a forțelor de muncă din Cahul, Hincești, Taraclia, la emisiunile radio din Gagauzia, Studio – L din Căușeni, precum și, pe siturile oficiale ale Consiliilor raionale și primăriilor din Strășeni, Dubăsari, Ialoveni. Taraclia.</p>
23.	Informarea efectivului MA / MStM privind ofertele și condițiile de detașare la cursuri, studii și alte forme de învățământ civil/militar.	<p>Pe parcursul perioadei de referință au fost elaborate și expediate în direcțiile/secțiile independente ale Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, unitățile militare și organele administrativ-militare telegrame și scrisori, cu titlu informativ, privind ofertele și condițiile de detașare la cursuri, studii și alte forme de învățământ civil/militar, după cum urmează:</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<ul style="list-style-type: none"> - Oferta studiilor de masterat din cadrul instituțiilor de învățământ (militar/civil) din România, Turcia, Estonia, Academia de Administrare Publică și Academia Militară a Forțelor Armate; - Oferta de instruire destinată funcționarilor publici în cadrul Institutului de Dezvoltare din Coreea de Sud, pentru anul universitar 2017-2018; - Oferta cursurilor pentru instruirea efectivului Armatei Naționale organizate în instituțiile militare de învățământ din România, pentru anul de învățământ 2017; - Oferta cursurilor pentru instruirea efectivului Armatei Naționale organizate în instituțiile militare de învățământ din Germania, pentru anul de învățământ 2016-2017 și 2017-2018; - Oferta de instruire a personalului Armatei Naționale în cadrul Programului IMET, SUA pentru anul 2016, 2017 și 2018; - Oferta cursurilor pentru instruirea efectivului Armatei Naționale organizate în instituțiile militare de învățământ din China, pentru anul de învățământ 2016-2017 și 2018; - Cursurile de dezvoltare profesională pentru funcționarii publici în cadrul Academiei de Administrare Publică pentru semestrul II-2016 – semestrul I 2017; - Cursuri de studiere a limbii române pentru personalul militar și civil al Armatei Naționale oferit de către Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM) în cadrul Programului de instruire lingvistică a adulților alolingvi din Republica Moldova; - Cursuri de studiere a limbilor moderne (engleza, germana, franceza) în cadrul AMFA; - Cursul postuniversitar de conducere la nivel strategic și operativ, Cursul de stat major Interarme și avansat și Cursul „Serviciul Public: Cadru Normativ ce Reglementează Funcția Publică și Activitatea Funcționarilor Publici - IV” învățământ la distanță din cadrul AMFA pe Platforma ”ILIAS. - Oferta cursurilor privind instruirea efectivului Armatei Naționale organizate în instituțiile militare de învățământ din Italia, pentru anul de învățământ 2017-2018; - Oferta studiilor/cursurilor privind instruirea efectivului Armatei Naționale organizate în instituțiile militare de învățământ din Turcia, pentru anul de învățământ 2017-2018; - Oferta de studii privind instruirea efectivului Armatei Naționale organizate în instituțiile militare de învățământ din Republica Elena, pentru anul de învățământ 2017-2018; - Oferta de instruire în cadrul Programului de studii în domeniul Dreptului și Economiei în instituțiile militare de învățământ din Letonia, pentru anul de învățământ 2017, etc; <p>În perioada de raportare, pe site-ul Ministerului Apărării (compartimentul „Infocentru”, rubrica „Informație utilă”, subrubrica „Învățământ militar” http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=145&submenuheader=3), emisiunea TV „La Datorie”, emisiunea radio „Scutul Patriei”, precum și în sursele mass-media naționale a fost mediatizată informația privind selectarea candidaților pentru studii superioare de licență în instituțiile de învățământ militar din SUA (Academia Militară „West Point” și Academia Militară a Forțelor Aeriene), Germania, Grecia, Turcia și România. Totodată, cetățenii RM au fost informați despre ofertele de studii liceale în cadrul Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare” din România. Informația a fost diseminată în instituțiile de învățământ preuniversitare și universitare din țară prin intermediul grupurilor mobile din cadrul Centrelor militare teritoriale.</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
24.	Asigurarea Serviciului de audit cu personal calificat.	<p>Reieșind din prevederile Hotărârii Guvernului nr. 953 din 08.08.2016 pentru stabilirea moratorului privind majorarea numărului unităților de personal real încadrate în autoritățile publice și alte instituții finanțate din bugetul de stat, precum și în contextul planificării procesului de reformare a administrației publice centrale, în perioada de referință, în cadrul Ministerului Apărării nu au fost organizate concursuri pentru ocuparea funcțiilor publice vacante a serviciului audit.</p>
25.	Instruirea națională și internațională a efectivului MA/AN, inclusiv contingentelor destinate participării la operațiuni internaționale, cu privire la consolidarea integrității, măsurile de eradicare a flagelului corupției în cadrul MA/AN.	<p>În cadrul Armatei Naționale, prevenirea corupției constituie ansamblul măsurilor realizate în scopul reducerii incidenței faptelor de corupție săvârșite de personalul militar/civil, al adoptării unui comportament integru și al creșterii încrederii angajaților și cetățenilor în instituția de apărare. O pârghie esențială în procesul de prevenire a corupției constituie activitatea de informare și instruire anticorupție.</p> <p>În perioada 11-12 iulie 2017, Direcția Inspecție Generală a Ministerului Apărării, în colaborare cu Centrul Național Anticorupție (CNA), a desfășurat ședințe de instruire în domeniul anticorupției cu participarea personalului militar și civil din garnizoana Bălți. Activitățile au avut ca scop informarea și consolidarea cunoștințelor efectivului Armatei Naționale din regiunea de nord a țării privind testarea integrității profesionale, conflictele de interese, protecția avertizorilor de integritate, regimul cadourilor simbolice oferite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, răspunderea pentru săvârșirea actelor de corupție și a faptelor de comportament coruptional, precum și instituirea unui mecanism eficient de colaborare operativă a autorității publice cu CNA în vederea prevenirii și descoperirii faptelor de corupție comise de personalul armatei.</p> <p>La ședințele de instruire cu genericul „Integritatea profesională a agentului public” au participat circa 200 de militari și funcționari publici din structurile militar-teritoriale din Bălți, Edineț, Soroca și Ungheni, dar și din Brigada de infanterie motorizată „Moldova”. Aceștia au fost informați despre măsurile de asigurare a integrității instituționale în baza Legii privind evaluarea integrității instituționale, cu accent pe atribuțiile angajatului și cele ale angajatorului.</p> <p>În acest sens, la data de 13 iulie 2017, pe pagina web oficială a Ministerului Apărării a fost publicat un comunicat de presă, intitulat „Instruire în domeniul anticorupției în garnizoana Bălți” (http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=122&obj=4471#.WgATbdR97s0). Pe rețelele de socializare ale Ministerului Apărării au fost distribuite fotografii și informații cu privire la ședințele de instruire desfășurate în domeniul consolidării integrității.</p> <p>Pe aceeași tematică, inclusiv familiarizarea efectivului cu Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, la data de 19 septembrie, în incinta Brigăzii de infanterie motorizată „Dacia”, în colaborare cu Centrul Național Anticorupție, s-a desfășurat ședințe de instruire în domeniul anticorupție, unde au participat circa 60 de militari și civili ai unității militare din garnizoana Cahul.</p> <p>În cadrul Brigăzii de infanterie motorizată „Ștefan cel Mare”, de către colaboratorii CNA, a fost desfășurată o ședință pe tematica „Standarde de consolidare a integrității instituționale”, unde au participat comandanții marilor unități și unități militare, șefii de direcții și servicii independente ale Marelui Stat Major al Armatei Naționale. Total 61 persoane.</p> <p>În perioada 11-13 septembrie, Washington DC Statele Unite al Americii, trei reprezentanți ai Armatei Naționale au participat la „Conferința de consolidare a integrității”, o activitate din cadrul Programului de consolidare a integrității în sectorul de apărare și securitate (Building Integrity Programme - BI).</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>Pe durata activității s-au abordat tematici intitulate precum: impactul unei guvernări slabe și corupției ca un risc al securității; legătura dintre corupție, terorism și extremismul violent; buna guvernare și consolidarea valorilor de integritate în instituțiile de apărare; etc.</p> <p>Conferința de consolidare a integrității a oferit un forum de promovare a bunelor practici și posibilitatea analizării impactului corupției în sectorul de apărare și securitate, precum și instrumentele practice necesare în vederea fortificării integrității, transparenței și responsabilității în sectorul de apărare și securitate.</p> <p>În perioada 26-29 septembrie 2017, în incinta Ministerului Apărării, s-a desfășurat cursul „Building Integrity in Peace Support Operations”, activitate din cadrul Programului NATO de consolidare a integrității în sectorul de apărare și securitate.</p> <p>Activitatea prenotată a fost planificată și organizată de către Direcția inspecție generală în colaborare cu Secretariatul internațional NATO și desfășurată de către echipa mobilă de instruire din cadrul Centrului de pregătire a operațiunilor de menținere a păcii de la Sarajevo, Bosnia și Herțegovina. Unele ședințe au fost organizate de către experți în materie de integritate prin intermediul video conferințelor.</p> <p>Evenimentul în cauză se înscrie în șirul acțiunilor întreprinse de NATO în ceea ce privește facilitarea înțelegerii riscurilor de corupție, impactul acestora în instituțiile de apărare, precum și identificarea acțiunilor practice în vederea consolidării integrității, creșterii transparenței și îmbunătățirii responsabilității în sectorul de apărare.</p> <p>La acest curs au participat 36 de persoane, în grad de subofițeri șiofițeri până la nivelul de locotenent-colonel, materialul de lucru și discuțiile au fost asigurate în limba de stat.</p> <p>Participanți au fost instruiți, în vederea identificării și prevenirii unei varietăți de tipuri de corupție, care ar putea, într-un mod sau altul, să afecteze negativ desfășurarea cu succes a misiunilor internaționale de menținere a păcii.</p> <p>În acest sens, la data de 28 septembrie 2017, pe pagina web oficială a Ministerului Apărării a fost publicat un comunicat de presă, intitulat „Efectivul Armatei Naționale instruit în domeniul consolidării integrității în operațiuni de menținere a păcii”</p> <p>(http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=122&obj=4561#.WgAexdR97s0). Pe rețelele de socializare ale Ministerului Apărării au fost distribuite fotografii și informații cu privire la ședințele de instruire desfășurate în domeniul consolidării integrității.</p> <p>Activitatea menționată a fost mediatizată și de către Secretariatul internațional NATO, care de asemenea a plasat un comunicat pe pagina web oficială a Programului Building Integrity (https://buildingintegrity.hq.nato.int/(X(1)S(3ldksxhsducvvp002swradgu))/News.aspx?id=522015579&AspxAutoDetectCookieSupport=1).</p> <p>În perioada 10-14 iulie 2017, în incinta Centrului de pregătire a operațiunilor de menținere a păcii de la Sarajevo, Bosnia și Herțegovina, s-a desfășurat cursul privind consolidarea integrității pentru efectivul de subofițeri (Senior non-commissioned officers building integrity course), unde au participat 3 persoane, precum și în perioada 23-27 octombrie 2017, cursul „Building Integrity in Peace Support Operations”, unde au participat 5 reprezentanți ai Ministerului Apărării.</p> <p>În perioada 13-17 noiembrie 2017, în cadrul școlii NATO din Oberammergau, Germania, a fost desfășurat cursul „Defence Leadership in Building Integrity Course”, curs predestinat să integreze strategiile de reducere a corupției atât</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>în management cât și procedurile de achiziții publice.</p> <p>La data de 20-22 noiembrie 2017, în incinta Universității Naționale de Apărare din orașul Kiev, Ucraina s-a desfășurat a treia întrunire anuală cu ocazia zilelor anticorupție „Third Annual Anti-Corruption Days”. La această activitate, din partea ministerului au participat 3 persoane.</p> <p>La 04-08 decembrie 2017, 2 persoane au participat la Cursul privind consolidarea integrității în managementul resurselor umane (Human resources management course), desfășurat în incinta Departamentului Regional de Studii pentru Managementul Resurselor de Apărare, Brașov, România.</p> <p>Totodată, în perioada 13-15 decembrie 2017, un reprezentant al Ministerului Apărării a participat la reuniunea de consolidare a integrității în sectorul de apărare și securitate la nivel de experți, care a avut loc în orașul Budva, Muntenegru. Întrunirea a fost deschisă spre participare pentru 19 țări, aliați și parteneri, care au participat în procesul de auto-evaluare privind consolidarea integrității în sectorul de apărare și securitate și a acordat oportunitatea de a reflecta asupra realizărilor la zi și de a examina ideile de dezvoltare și intensificare a Programului Building Integrity (BI) pentru viitor.</p>
Obiectiv IV „ Planificarea și bugetarea”		
26.	Elaborarea unui plan departamental de eliminare a activelor și a echipamentelor învechite.	<p>În scopul elaborării calitative a planului departamental de eliminare a activelor și a echipamentelor învechite, precum și în vederea determinării cerințelor privind realizarea planului menționat, la data de 17.02.2017 a avut loc ședința grupului de lucru constituit din reprezentanții structurilor/instituțiilor Ministerului Apărării și Marelui Stat Major al Armatei Naționale, unde s-a stabilit procedurile de elaborare a documentelor și înaintarea lor spre aprobare.</p> <p>Este de menționat că prin Hotărârea Guvernului nr. 813 din 30.06.2016 privind completarea Regulamentului cu privire la modul de determinare și comercializare a activelor neutilizate ale întreprinderilor, s-a limitat dreptul întreprinderilor de stat de a comercializa armament și alte mijloace de tehnică militară.</p> <p>În temeiul acestei hotărâri, în urma activității grupului de lucru, a fost elaborat și aprobat ordinul Ministrului apărării cu privire la reglementarea mecanismului de comercializare a armamentului, munițiilor, tehnicii militare și a altor active de care dispune Armata Națională, precum și modul de formare a prețurilor acestora.</p>
27.	Restructurarea sistemului de salarizare militar.	<p>Cu referință la măsurile întreprinse de către Ministerul Apărării privind suportul la elaborarea și implementarea unui sistem unic de salarizare, specific apărării naționale, securității statului și ordinii publice, au fost desfășurate următoarele activități:</p> <p>În cadrul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, au avut loc mai multe ședințe ale grupului de lucru, ca urmare a fost elaborat un proiect de lege cu privire la modificarea și completarea Legii 355-XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar. La prima etapă au fost comasate mai multe tipuri de funcții pe grade similare, ceea ce va duce la uniformizarea salarizării pe anumite grade militare.</p> <p>Prin ordinul Ministrului apărării au fost formate două grupuri de lucru, unul la nivel de șefi de direcții a aparatului central al Ministerului Apărării și Marelui Stat Major, al doilea la nivel de specialiști în domeniul de activitate. Ca rezultat al conlucrării acestora, s-a realizat următoarele:</p> <p>a) examinarea propunerilor privind principiile de salarizare pe anumite grupuri de specialități militare (aviatori) înaintate de către diferite structuri ale Ministerului Apărării;</p> <p>b) elaborarea propunerilor specifice modului de salarizare al militarilor prin contract, bazate pe noi principii</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
		<p>moderne de salarizare, care urmează a fi incluse în noul proiect de lege cu privire la modificarea și completarea Legii 355-XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar;</p> <p>c) studierea actelor normative ale țărilor similare ca structura Armatei, ce reglementează sistemul lor de salarizare a militarilor și asigurare cu pensii;</p> <p>d) elaborarea unor proiecte de legi și acte normative, care prevăd modificări și completări în legislația ce ține de activitatea serviciului militar și statutul militarilor;</p> <p>e) efectuarea modificărilor în statele de organizare ale unităților și instituțiilor militare, în vederea comasării unor funcții.</p> <p>Ulterior, prin Dispozițiunea Guvernului Republicii Moldova nr. 80-d din 20 iulie 2017 a fost aprobat conceptul privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și creat grupuri tehnice de lucru pentru evaluarea posturilor. Din partea Ministerului Apărării, pentru participarea în cadrul acestor grupuri de lucru, au fost desemnați 5 persoane.</p>
Obiectiv V „Achiziții publice”		
28.	Revizuirea procesului de achiziții și trecerea la un proces de achiziții autonom.	<p>Faptul revizuirii procesului de achiziții, a fost efectuat și prin revizuirea ordinul Ministrului apărării nr. 172 din 14.05.2012, fiind aprobat ordinul Ministrului apărării nr. 450 din 26.08.2016 privind centralizarea achizițiilor publice pentru necesitățile Armatei Naționale.</p> <p>Prin prevederile ordinului menționat, a fost organizată procurarea centralizată de bunuri și servicii pentru necesitățile Armatei Naționale, conform solicitărilor și surselor financiare alocate, cu excepția bunurilor/serviciilor/lucrărilor apărute în urma situațiilor de urgență, ulterior cu întocmirea și prezentarea anuală, până la data de 1 februarie a anului următor, inclusiv în varianta electronică, Agenției Achiziții Publice o dare de seamă privind contractele de achiziții publice de valoare mică semnate și înregistrate în perioada de referință.</p> <p>Ca urmare a modificării statelor noi de organizare, a fost elaborat noul regulament de activitate al Departamentului dotări (Ordinul Ministrului Apărării nr. 641 din 14.12.2016). Au fost excluse divergențele între cadrul normativ departamental și cel legal.</p>
29.	Revizuirea sistemului de achiziții și în particular, a Grupului de lucru.	<p>În conformitate cu prevederile Legii privind achizițiile publice nr.131 din 03 iulie 2015 și Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.667 din 27 mai 2016, a fost aprobat ordinul Ministrului Apărării cu privire la crearea grupului de lucru pentru achiziții unde au fost strict delimitate atribuțiile fiecărui membru al grupului de lucru. Efectivul Direcției achiziții publice care are tangență directă cu desfășurarea procedurii de achiziție și nu sunt membri al grupului de lucru pentru achiziții, semnează, pe propria răspundere, o declarație de confidențialitate și imparțialitate, prin care se angajează să respecte necondiționat prevederile Legii nr.131 din 03 iunie 2015 privind achizițiile publice și a actelor normative în domeniul achizițiilor.</p>
30.	Asigurarea prezentării obligatorii a Declarației privind conduita etică și neimplicarea în practici frauduloase și de corupere de către companiile participante la licitațiile organizate de către MA.	<p>În concordanță cu ordinul Ministerului Finanțelor nr. 71 din 24.05.2016, toți operatorii economici participanți la procedurile de achiziție publică prezintă obligatoriu Declarația privind conduita etică și neimplicarea în practici frauduloase și de corupere (F.3.4). În cazul lipsei declarației, operatorul economic este descalificat (ca rezultat a neîndeplinirii cerinței obligatorii).</p> <p>Astfel, SRL “Maximum Auto” în cadrul procedurii de achiziție a carburanților și lubrifianților LP nr. 17/00338 a prezentat copia certificatului privind lipsa sau existența restanțelor față de bugetul public național cu nr. A 1650272 din 23.02.2017, care s-a dovedit a fi fals. Prin urmare a fost introdus în lista de interdicție pe un termen de 3 ani.</p>

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse
31.	Efectuarea controalelor privind calitatea lucrărilor efectuate și materialelor în domeniul construcțiilor. Inspectarea îndeplinirii lucrărilor tehnice. Participarea la procesul de dare în exploatare a obiectelor de construcții.	În cadrul procesului executării lucrărilor de reparații la obiectivele Armatei Naționale, au fost efectuate controale privind calitatea lucrărilor executate, precum și calitatea materialelor utilizate în execuția acestor lucrări. În timpul controalelor divergențe, obiecții sau încălcări nu au fost depistate, calitatea materialelor este confirmată de certificatele de conformitate.
32.	Analiza rezultatelor controalelor vizavi de gestionarea bunurilor imobile în cadrul AN/MA în vederea asigurării transparenței și integrității.	Pe parcursul perioadei de referință au fost desfășurate numeroase controale, și anume blocurile locative din str. V. Lupu, 61/1, str. Ioana Radu, 29/4-8 și șos. Hîncești, 84/1-2. Divergențele apărute în timpul controalelor au fost examinate în cadrul ședințelor Comisiei locative a Armatei Naționale, cu luarea deciziilor pentru fiecare caz în parte. Au fost înaintate prescripții în vederea predării pe cale amiabilă a locuințelor deținute dar nelocuite, iar cei care au refuzat au fost acționați în instanța de judecată, în vederea evacuării silite din locuința deținută.
33.	Garantarea tratamentului egal și concurenței între operatorii economici.	În concordanță cu ordinul Ministerului Finanțelor nr. 71 din 24.05.2016, privind documentația standard pentru realizarea achizițiilor publice de bunuri și servicii, principiile care stau la baza atribuirii contractului de achiziție sunt tratamentul egal, libera concurență, transparența, respectarea ordinii de drept, etc.
34.	Asigurarea publicării pe pagina Web a Ministerului Apărării, a Planului anual de achiziții, Anunțurilor de achiziționare și a Rezultatelor procedurilor de achiziționare.	Se efectuează permanent. Informația poate fi vizualizată accesând link-ul http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=129&submenuheader=4